چکیده:

مهمترین عامل در حفاظت از محیط یک محور فرهنگی ـ تاریخی چگونگی حضور انسان در آن است. اگر نوع و کیفیت رفتار انسان که در گروه های اجتماعی گوناگون مانند ساکنان محلی، گردشگران و ... با اثر فرهنگی تاریخی تعیین و مدیریت شود، اثر و محیط آن عمر بهینه بیشتری خواهد کرد. در حالی که ممکن است بسیاری از موضوعات حفاظت از اثر، ارتباط مستقیمی با رفتارهای محیطی و نوع معیشت ساکنان داشته باشد ـ اما با مطالعه دقیق می توان شیوهٔ مناسبی برای حفاظت و ساماندهی محورهای فرهنگی –تاریخی شهر تحت نفوذ بافت تاریخی پیرامون بدست آورد. چه در یک شهر نوبنیاد و چه در یک محیط تاریخی. آموزش، فرهنگ سازی، ایجاد فضاهای مناسب هدفمند، تثبیت و ایجاد فرصت های شغلی متجانس، ارتقاء توان تولید ـ خاصه تولیدات فرهنگی ـ بهبود شرایط زیست و ... مؤثرترین شیوه ممکن برای نیل به این هدف است.

ضرورت این بحث در حفاظت از ساختارهای شهر تاریخی تحت نفوذ ساکنان آن و ایجاد فضای مشار کت عمومی در مدیریت محورهای فرهنگی-تاریخی است. نیل به این هدف با الگو برداری از روشهای موجود در برنامه ریزی برای محیط زیست، منظر فرهنگی، میراث فرهنگی، توسعه پایدار شهری و طراحی یک نظام فکری عملی برای برنامه ریزی محورهای فرهنگی-تاریخی واقع در حریم بافت باارزش و تاریخی شهر ممکن خواهد شد. راسته محله ها به عنوان ستون فقرات محلات رنگ باخته اند و محلات را از داشتن ساختار خاص و قابل بازسازی در ذهن شهروندان محروم نموده اند. به همین جهت در این تحقیق ما به دنبال روشی برای تبدیل یک محور فرهنگی- تاریخی، به نظامی حفاظت کننده از محیط یک بافت تاریخی توام با توسعه متعادل و پایدار آن و به طبع محیط پیرامون تحت تاثیرش هستیم. طراحی این روش نیاز به بحث در دو مقوله دارد؛ اول نظام نظری علمی مربوط به حفاظت و توسعه توامان، دوم نظام عملی - اجرایی آن. بدین معنی که هر آنچه مربوط به مبانی و مدیریت در ارتباط با حفاظت از محیط های فرهنگی - تاریخی می شود، نظام نظری - علمی و هر آنچه مربوط به تعلیل، ارائه راهبرد و راهکار، برنامه ریزی و طراحی ساختارهای معماری و محیطی است، نظام عملی - اجرایی، قلمداد می شود.

واژگان کلیدی:

محور فرهنگی تاریخی – بافت تاریخی – توسعه ی پایدار – حفاظت پویا – ثروت فرهنگی

Abstract

The most significant issue in conserving the environment of a Cultural-Historic axis is the state of human being presence inside. If the type and the quality of people's behavior in various social groups such as locals, tourists, and Etc contacting with the monument is elicited and managed, the monument and the environment around could have a longer optimum life. While maybe there is a straight relationship between several contents of conservation, environmental behaviors and the inhabitants' type of living- but it is possible to reach a proper method for conserving and organizing the Cultural-Historic axis of a city which is impressed by historic texture, whether in a newly made city or in a historic situation. Education, acculturating, creating proper aimed places, creating and fixing harmonious job opportunities, improving producing capability, especially cultural productions-improving living conditions, and Etc are the most efficient methods in order to get to this goal.

The necessity of this debate parades when conserving the structures of a historic city impressed by the inhabitants or when creating the public participation space in management of historic-cultural areas. This goal could be gained by following the patterns of present methods in programming for the environment, cultural aspects, cultural heritages, urban sustainable development, and designing a theoretical-practical system for programming historic-cultural axis located in the borders of valuable historic textures of the city. Parishes' phylum as the spine of the parish has fainted and this has excluded perishes from enjoying special and reconstructable structures in citizens' minds. Thus, we're looking for a procedure to change a historic-cultural axis to a system that conserves a historic texture's environment as well as developing it and its surrounding area constantly and permanently. Designing this system, two contents need to be discussed; firstly the theoretical-practical system related to simultaneous conservation and development, and secondly its practical-performing system. Meaning that, anything related to the base and management of contacting the conservation of historic-cultural environments is considered as the theoretical-practical system; and anything related to analysis, presenting guidelines, planning and designing architectural and environmental structures is considered as the practical-performing system.

Key words:

Cultural Historical Axis, Cultural Capital, Live Conservation, sustainable Development, Historic Urban fabric.